

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника
10 сот.
На провінції
12 сот.
В особистих терито-
ріях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись.

(Редакція: Руська ч. 3).

Виходить ще для нас
квартальні наведілки.

У редакції, у Львові	24 — К.
на рік	12 — "
на півроку	6 — "
на чверть року	2 40 — "

В країні — державі:	24 — К.
на рік	16 — "
на півроку	8 — "
на чверть року	2 70 — "

За границю:	27 мар.
в Німеччині	17 дол.
в Америці	34 фр.
в інших державах	

До історії порозуміння між Українцями й Росіянами.

Як доносить „Русское Слово“ з 4 липня н. ст., по прогульці Дніпром представників політичних і громадянських організацій з представниками Українців відбуло ся обидване засідання різних організацій і найшло деяку можливість прийти до порозуміння. На тім обидванні засіданню, третім з черги, перший раз були представники Ради проф. М. Грушевський і Винниченко. Основним питанням наради було: скликати краєвого з'їзду й утворення краєвого органу, котрий був би органом тимчасового правління й був би створений при його участі.

Проф. Грушевський заявив, що завдання Ради — охоронити край від розкладу, анархії і економічної експлуатації. Видання універсалу ми не передбачили й видали його під впливом реальних умов життя. Тепер жите вперто видивляється питання переміни Центральної Ради з національного органу в територіальний. Тому треба відкинути підозріне і недовіре і з гаслом „зєдинене демократії“ відійти до організації краєвого органу. Далі проф. Грушевський торкнувся території України. Означивши межі України, проф. Грушевський заявив, що бесарабська губернія не входить у склад України (?), північна частина Чернігівщини лишається під знаком питання, але холмська губернія повинна увійти в межі України. В справі відношення до тимчасового правління проф. Грушевський говорив: На нашій першій зїзді ми висловили повне довіре тимчасовому правлінню. Правління на жаль не добре орієнтувало ся в наших домаганнях. Тепер воно побачило свою помилку і хоче своїм покликком направити її. Будемо сподівати ся, — закінчив проф. Грушевський, — що стоячи на сторожі інтересів краю і федеративної російської республіки, ми утворимо той краєвий орган, котрий всіх об'єднає.

Ряд бесідників з задоволенням підтверджував заяву проф. Грушевського, що Центральна Рада се тільки національна організація. По дорозі висловлено побажання, щоб універсал не викликав серед несвідомої маси баламутства в змісті недовіря до тимчасового правління, підризу фінансів у краю і т. ин.

Представник с. д. меншевиків Балабанов зазначив: Коли слухавш тут промов, виходить одно, а коли від промов справа переходить в діло, виходить друге. Грушевський і Винниченко признають за Радою тільки моральний авторитет. Але частина населення вважає Раду правлінням на Україні, причім представляє Раду другій власті. То, що говорять нам представники Ради, хай вони скажуть населенню. Проф. Грушевський говорить, що завдання Ради уратувати край від анархії. Але втворена Радою подвійна власть — се чейже найсильніший чинник анархії. Центральна Рада — говорив далі Балабанов — не проводить рухом, а її пхають об'єктивні умовини. І ви і ми шукаємо виходу. Ріжниця між нами велика. Ми думаємо про ратунок цілості, ви про ратунок тільки часті. Для нас правління — не центральне правління, а правління революційного народу й жадної іншої власті ми не можемо признавати. Тому краєвий орган можна організувати тільки як орган тимчасового правління по порозумінню з ним.

Велику промову виголосив Винниченко. Не вірно, — говорив він, — що ми здемо за стихією. Ніхто не знає, скільки зусиль витратимо ми, щоб направити стихію в нормальне річище. Я вже говорив про гасло деяких українських авантюристів „відслонити фронт“. У нас досить сили й авторитету, щоб на один наш

поклик кілька мільйонів солдатів Українців опустило фронт. Півтора місяця назад я не вірив цьому. Тепер вірю. Особливо з сего тижня приходять ся ієсти запеклу боротьбу. Ми добили ся не власті (?), а організації народних мас. Ми не закликаємо йти проти правління, але можливо, що ми видамо декрет, в яким укажемо населенню, що всяку постанову центрального правління за перед здійсненем повинна розглянути Центральна Рада. Так, ми зобов'язані будемо — говорив далі Винниченко — зробити се, щоб не пірвати зв'язку зі зорганізованою масою, котра почувши себе без зв'язку з нами, може наробити багато небажаного. Сей крок найкорше об'єднає всіх. Се можна здійснити в порозумінню з правлінням, яке повинно рахувати ся з бажанням народу. Ми шире бажаємо організації. Ми признаємо, що в роздланню не можна йти далі, що треба прийти до порозуміння. До часу порозуміння Рада не видасть ніякого акту.

Вдруге виступив проф. Грушевський і заявив: Час тепер гарячий. Він не терпить гаяння. Ми заявляємо, що свій обов'язок перед своїм народом виповнимо до кінця, не зважаючи ні на що. Ми готові до спільної праці з вами.

На тім дискусії вичерпала ся і збори, признаючи, що до порозуміння можна дійти на ґрунті скликання територіального з'їзду і утворення краєвого органу, постановили скликати ще одно обидване засідання для вироблення умов такого порозуміння з приводу з'їзду та краєвого органу, які прийняли усї.

Скликане краєвого з'їзду (Установчих Зборів України).

Як доносить „Бирж. Вѣд.“ з 13 липня н. ст. під датю 11 липня з Києва, Українська Центральна Рада признала конче потрібним в інтересі українського трудового народу скликати Установчих Зборів і поручила Генеральному Секретаріатові предложити в найблизшу чергову сесію Центральної Ради реферат про скликання таких зборів.

Як доносять „Биржевыя Вѣдомости“ з дня 12 липня н. ст. „українські громадянські круги настроєні оптимістично. Вони думають, що в даний раз найтруднішим завданням є необхідність вийти ту середню лінію, котра приведе на шлях порозуміння з іншими національностями України, які предкладають свої домагання революційному правлінню Росії. Необхідність знайдення такої лінії тим яснійша, що універсал уже показав свій вплив і до каси Української Центральної Ради починають надходити греші...“

Конгрес національностей в Києві.

БЕРНО. Українське пресове бюро доносить з Києва: Невдовзі буде отворений в Києві перший конгрес національностей Росії. В тім конгресі, до якого почин дала Українська Центральна Рада, візьме участь більше як двайцять національностей Росії. Кожда національність має право, без огляду на свою чисельність і своє політичне значіння, вислати на конгрес десять делегатів. На днівний порядок стоїть організація будучої російської федеративної держави, дальше усталеве границь кожної автономної одиниці і права національних меншостей.

Поляки на Україні.

Як доносить „Русское Слово“ з 6. липня н. ст. під датю попереднього дня, на польських краєвих зїзді прийшло до різкого розколу при питанню про загально-польську політику польських діячів, які знаходять ся в межах Росії.

Демократична (?) частина зїзду вказувала, що стара екстериторіальна польська політика на Україні погубила Польщу. Треба тепер очистити шлях для єдності. Тому жадної своєї загально-національної політики не можуть вести польські діячі на Русі й обов'язані цілком піддавати ся волі народу та його правлінню.

Консервативна частина зїзду з львівським професором Грабським на чолі твердила, що тепер тяжко ждати вказівок від Польщі, відрізаної війною. Польські горожани, що знаходять ся на Україні, не можуть вести політики, обов'язкової для всіх Польків, але вони уважають себе в праві впливати на польську політику. Тому треба утворити у Києві орган, який працюючи в можливо тісній згоді з корінною Польщею, самостійно порішав би виникаючі загально-національні справи.

В дискусії Станіслав Єзерський вказував на те, що змагаючи до злуки всіх польських земель з виходом до моря, не можна ждати приказів з Варшави. Треба тут організувати ся, щоб у свій час прийти на поміч воскресаючій польській державності. Станіслав Стемповський заявив, що не може бути подвійної польської політики. Політика повинна творити ся виключно на рідній землі.

В голосуванні прийнято отсю резолюцію Грабського: „Зїзд признає, що польський виконавчий комітет на Русі в загально-національних справах повинен працювати згідно з ясно висловленою волею більшості народу можливо в тісній порозумінню з корінною Польщею“.

Представники демократичного блоку, більше ніж 100 душ, внесли письмений протест проти сєї резолюції, яка увільняє польське громадянство на Русі від „синівського послуху в національних справах для польського правління воскресаючої незалежної польської держави“.

„Русская Воля“ з 13. липня н. ст. доносить з Києва під датю попереднього дня, що на польських зїзді дебатовано над статутом польської організації на Україні. Зїзд постановив, що Поляки на Україні повинні дістати повне право працювати для розвитку й підтримки польської нації, її мови, культури й економічних інтересів. Польська мова повинна дістати рівноправність в державних інституціях, школі й суді. Для розв'язки національних справ на Україні, а також управи різними галузями громадянського життя Поляки утворюють власне представництво з виконавчою властю.

З приводу сих вісток можемо сказати, що претенсії Поляків на Україні були б усправедливлені тільки в тім випадку, якби Поляки на правобережній Україні, в Холмщині і в східній Галичині почували ся горожанами української землі, віддали ся волі господаря сєї землі — українського народу, знехали свої домагання до панування над Українцями й разом з ними пра-

цвали над здійсненем української державности на історично й етнографічно українських землях. (ВСУ).

Російське село супроти війни і революції.

Відомий російський економіст М. Туган-Барановський подає в „Віржевіх Ведомостях“ ось такі інформації про відношене російської провінції до революції:

Як завоюють ся провінція, а передовсім село супроти сучасних випадків? Богато думає що революція відбувається виключно в Петрограді, а провінція є далеко більше поміркована. Це дало навіть привід до внесення, щоб конституанта відбула ся в Москві. На основі мого побуту в полтавській губернії, де я від многих літ беру участь в публичнім житті, позволю собі дати вислів моїм враженням, звідти винесеним. Передовсім я прийшов до переконання, що російська революція не є якоюсь петроградською революцією а радше всеросійською. Тут настрої так само острі і сільні, як в столиці. Під кожним зглядом кидаєть ся в очи величезна переміна в провінціононім житті. Революція далеко сильніше вплинула на устрій провінціононого життя, чим війна.

Для народної маси загальна війна була і остає чимсь вимушеним, що впливає з суті народ. духа, так само, як пр. війна з Японією. Ся війна не вяже зовсім Росію з іншими воюючими країнами. Для всіх тих країв, з виїмком Росії, війна є найбільша народна справа, що проникає жите до глибини. Англії, Німці, Французи, Болгари борють ся за свою народну екзистенцію з цілим можливим напруженням. У нас — протівно — війна не мала ніколи того характеру. Цар розказав і мусіло ся йти на війну, не маючи найменшого поняття про цілі тої війни, а навіть не інтересуючи ся тими цілями. Пригадую собі, що в перших днях мобілізації, перед відвідженням війни Німеччиною, деякі селяни думали, що будуть бігти ся не з Німеччиною, а з Францією. Про війну з Французами ходили ще серед народу деякі баламутні спомини, війна з Німеччиною видавала ся згаде зовсім непонятною, бо народ не чув нічого про війну з Німеччиною і в масах не було жадних ворожих настроїв супроти Німців. Звідки зрештою мали повстати в масах подібні настрої? Численний народ не читав, а в своїм власнім житті не мав супроти Німців жадних причин до ненависті.

Тим чином народ приневолено до зовсім непонятної для него війни, котрої ціль тягар му і в дивити на свої плечі і дивити той тягар було, але без запалу. Для того то війна не мала жадних фаль піднесення в жите нашої провінції. Природно, коли би Німці були близько, коли би появилася поважна небезпека німецького наїзду, то відношене провінції супроти війни підпадоба зміні. Але війна відбувається ся в краях далеких від властивої Росії.

Зате революція потрясла житем провінції до глибини. Колиб се була тільки політична революція, завоювано би ся супроти неї так само сайдужно, як супроти війни. Але вона була чимсь більшим і для того все порушилось.

Тепер провінція не до пізнання. Вона є на малу скалю Петроградом — ті самі партії, та сама борба, ті самі надії, те саме почування, а ліпше сказати — віра в великий і рівночасно страшний хід випадків. Ся вже не війна, ведена десь там далеко іншими. Тепер кожний чоловік мусить боротись, мусить зайняти своє місце і дати відповідь на звиване історії.

Подтавська губернія се одна з нечисленних, котрі ще в цілості є різними округами. Навіть головні міста мають різнитий характер. Помимо того і там устроено Ради робітників і жовнів.

Воєнні цілі коаліції.

Новий комітет для справ воєнних цілей відбув в Queenshall засідане, на яким були присутні: італійський міністер заграничних справ Сонніно, італійський амбасадор, Пасіч міністри, члени парламенту й архієпископ з Centerbury. Сонніно заявив, що Італія приступила до війни, щоб боронити своїх слухних прав, коли договір з потрібним союзом нарушено Австрією в порозумінню з Німеччиною. Головна ціль Італії — увільнене братів з під гнблення та повне забезпеченне незалежності Італії. Льюїс Джордж повитав Сонніна, а також Пасіча, провідника сербського народу, який є жертвою німецького варварства, потім заявив: Боремось, щоб поклати найбільш небезпечний загорі, який коли-

небудь повстав проти свободи народів. Питанню, що сталось би було, коли б ми не були вдальсь в війну?

Коли б Англія не була так поступила, цїла Европа була б видана на ласку й неволю великої павуючої сили, було б тоді багато народів, але лиш одна держава, одна велика армія і дві флотії, а саме німецька й англійська; були б нарушені умови мира, які в формі відшкодованя обнимали би видачу флотії російської, французької, грецької, а може також італійської. Американську доктрину Монрое уважали б за свисток паперу. Американці знають чому ми найшлись в однім ряді. Ми повдержали лакоми пляви Німеччини. Деякі люди кажуть, що тепер небезпека минала, отже чому не заключуєть ся мира. Цісар говорить тепер инакше і скромніше про охорону німецької землі. Ніхто не хотів впасти до німецьких країв. Але анї він, анї його канцлер не каже, що Німеччина вдоволюєть ся тим. Оба говорять про мир, але слово „направа“ не вийшло ще з їх уст. Закам ми прийдемо на конференцію, вони мусять ся навчити вимовити те слово. Війна є страшна, одначе не так страшна, як лихий мир. Пруські в сні володарі не вирікають ся своїх амбітних плянів, роздумують вони лиш над їх відраче нем. Їх заговор був би вдав ся, коли б не було Англії. Другим разом напевно було б ся вдало, та не може бути другого разу. Чоловік на високім становищі в Німеччині, сказав, що мир прийде, лише війна за десять літ знов зачнет ся.

СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ на ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Адреса: J. Romanczuk, Wien, Parlament

Війна.

Зайняте Радівців

ВІДЕНЬ. (Таб.) Гузари гонведів війшли вчора до Радівців.

Цісар на Буковину!

ВІДЕНЬ. (Таб.) Цісар виїхав, щоб віддати освободжену столицю Буковини.

Керенський надумав ся.

ПЕТРОГРАД. Керенський верзавши в Петроград, цюфнув свою димісію.

Новий кабінет в Росії.

ПЕТРОГРАД. (ПТА.) Тимчасовий виділ Думи по вислухання звіту Роззянка признав козичним поручити Керенському створення нового кабінету, в склад якого увійшли би люди неженяті великою думкою добра Росії.

Сторожинець, Петрівці, Білка заняті.

БЕРЛІН. З Бюра Вольфа доносять: На схід від Збруча виснажувались російські війська низкою наступів на східний беріг тої ріки. Показались вони так само безцільними, як і наступи при впадді Збруча до Дністра. На схід і на південь від Чернівців поступають союзники вперед. Втрата Чернівців, се не лиш втрата важного етапного місця для Росіян, але також дуже важного вузла залізничного і вузла доріг. В долині Серету, малого Серету й Сучави австрійські війська вибороти собі вихід з гір. Над Серетом досягнули Сторожинця і Петрівців. В долині Сучави заняли союзники село Білку, положене між Садовом і Фальковом. Таким чином радощівська кітловина з знаменито вибудованою сіткою доріг стоїть створом для союзників.

В тієї часті Карпат покрано найбільші трудности. В південній часті Карпат Росіяни правд, ставлять ще завзятий опір, одначе тим зовсім не повдержують постійного ослаблення тамтого їх фронту.

В долині Молдави позид австрійських війск вперед гравеє дальше, Здохж Бистриці, а також на височинах від Бугра до провалу Тельріеш румунські наступаючі відділи поновляють свої безуспішні наступи проти Мгр. Касіудулу.

Чи нова італійська офензива.

З Ціріху доносять: Швейцарські дневники доносять з над італійської границі, що загальне замкнене товарного, поштового і ссбсового ру-

ху через італійські власти, се перша ознака наближаючої ся італійської офензиви. Медіолянські дневники на початковим місци помістили російську відозву о поміч через підняте офензиви на всіх фронтах.

Американські війська в огни.

БЕРЛІН. З Копенгаги доносять: В часі офензивної французької офензиви американські війська були уперше в огни.

Дотеперішні втрати коаліції.

БЕРЛІН. Після остоорожних оцінок загальні втрати коаліції виносять понад 18 мільонів людей, що рівнаєть більше менше населенню Данії, Норвегії, Швеції і Голляндії разом. Кзптя війни коаліції виносили в трох літах війни около 258 мільярдів марок, коли тичасом кошта осередних держав виносили 107 мільярдів.

Битва в Фляндрії.

Münchener Ztg. пише, що в рішаючій битві на фляндрийським фронті беруть участь чотири п'яті всіх англійських війск, що знаходять ся в Франції.

Масові дезерції російських жовнів рив з фронту.

СТОКГОЛЬМ. „Петроградская газета“ доносить з Каменця подільського, що місце переповнене дезертерами з фронту. Мешканці боять ся рабунків.

Строгі міри проти дезерції в російському війську.

ГАГА. Дописувате Times а. що знаходять ся при 7. російській армії, доносить, що воєнне положенне від кількох останних днів знов викликає великі надії. Переполох між уступаючими військами здушено в кемілосерний спосіб. Поа фронтом ставили три дивізії кавалерії і без милосердя стріляли до кожного дезертира. Проти грабжів примієно дуже енергічні середники. Дезертери, що передше мали безпечну охорону в жовнівських комітеї, нині лежать забиті по дорогах; до трупів причеплено картку з написом: Зрадники краю. Піхота рівнож бере участь в вимірюваню кріи втікачам. Бе в очи факт, що зовсім знизили червоні праторії і червоні відзнаки на одностроях, які в д часу революції носили революційно-демократичні жовніри.

Війна зближаєть ся до кінця.

БЕРНО Berner Tagblatt доносить: Громада Цельсберг, бажючи усунути військо і шкід, рішила побудувати для війська бараки. Союзне правительство відмовило підмоги на сю ціль, мотивуючи відмову увагою, що війна зближаєть ся до кінця.

Росія недовіряє українським полкам.

БЕРЛІН. „Rhein. Westf. Ztg“ доносить з Стокгольму, що Росії вдало ся так тісно замкнути шведсько російську границу, що з середня Росії жадні відомости не передістають ся, а навіть безпартійні дневники переходять через границу з 12 дневним опізненням. Як припускають, замкнене границі було зразу звернене головню проти Фінляндії, за ним примовляли великі концентрації війск в Фінляндії та сильний впадок фінляндських паперів на стокгольмській біржі. Як відомо, російське правительство не довіряло військам, що стояли в Фінляндії і складали ся з Українців. Опислі однак проявились прапущення, що концентрація війск спрямована проти Швеції. Се підношувано сильно в шведських військових кругах і еказувано, що коаліція хоче визискати господарські недмаганя Швеції і приневолити її перейти на свою сторону. До сєх поголосок про замах на Швецію приходять тепер нова поголоска, що д тачать проєкту замаху на Норвегію. Що раз більше іменно починає зарисовувати ся, що Англія має намір висадити свої війська в Норвегії. В злучі з тим має стояти агітація англійського амбасадора Буланана серед Естонців.

Реконструкція російського правительства.

ПЕТРОГРАД. (ПТА.) На конференції представників стороницств, що розпочалась о 11-тій год. вечером представив Некрасов ціль скликання конференції та візвас репрезентантів стороницств, щоб висказали свої гадки. Терещенко й Церетелі вказали на конетність повної єдності

всіх сторониств, щоб уратувати край від тяжкого переселення. О год. 6 тій рано зреагував Терещенко дебату та висказав надію, що задокументована всіма партіями готовість до порозуміння в запорую, що вітчизна буде врятована. Засідання після перервано, щоб уможливити сторониствам порозуміти ся що до способу залягодження своїх конфліктів. По поновнім отворенню засідання головні політичні партії, а саме: соціальні демократи, соц. революціонери і радикальні демократи здали заяву, що вони готові повірити Керенському реконструкції тимчасового правительств під двома умовами: 1) Соціалісти поставили умову, що нове правительтво остане вірним зязі з 21-го липня. 2) Кадети поставили умову, що правительтво в цілій своїй політиці буде мати свободу й незалежність від впливу й напору інших партій. Всі заяви були переняті загальним довірем до Керенського, як до одного чоловіка, що має авторитет правити краєм.

Кадети відмовляють ся вступити до тимч. правительств.

ПЕТРОГРАД. Керенський виготовив отвертий лист до кадетів Набокова, Астрова, Новгородцева і Кішкіна та візав їх, щоб вступили до тимчасового правительств. Три перші відповіли також отвертим листом, що сего не зроблять, бо кадети не вступлять до правительств, доки воно держить ся декларації з 2. марта, 6. мая і 8. липня.

Чи нова війна?

СТОКГОЛЬМ (ТБ.). З Вашингтону доносять, що Норвегія жертвувала свою флоту до розпорядимости коаліції, щоб могли лиш одержати споживні середники.

Перед поконанем Німеччини нема мови про мир!

БЕРНО (ТБ.). Дневники помішують телеграму льондонської „Exchange Telegraph“ з Вашингтону, що американське правительтво постановило не говорити про мирові умови перед поконанем Німеччини. Правительтво зобов'язалося теж не підписувати окремого мира. Панує опінія, що Вашингтонське правительтво і коаліція підписали договір в справі умов будучого мира.

З головної австрійської квартири.

З дня 5. серпня

Східний фронт. Група Макензена: Нічо важного.

Група армій Йосифа: На північ від долини Касіу знов безуспішні наступи російсько-румунські на наші гірські відділи. В куті трьох країв забрали ми ворогові місцевості Brosteni і Holdita. В полудневій Буковині дійшли ми аж за Вому і Ватру-Молдавицю. Над Сучавою Росіяни у відвороті поза Радівцями. На південний схід від Ч. рівиці дійшли ми до границі.

Гр. кв. Леопольда бав: На північ від Прута ведеть ся борба о поле новорічного бою з 1917 р. До вчора вечір ворог був вже випертий з часті місцевості Боян, з села Гарапче та західного схилу Болзоска. На північ від Дністра в багатьох місцях збільшена гарматна борба.

Італійський фронт. Monte San Gabriele та високорівня. Красу були втера через кілька годин острілювані огнем тяжких італійських гармат.

Шеф Генерального Штабу.

З німецької головної квартири.

З дня 5. липня.

Східний фронт: В північній частині фронту кв. Леопольда в кількох місцях віджив огонь.

Група Бем Ермелія: Під Брадами і над Збручем хвилями виязували ся нагальні гарматні бої. В напрямі Хотина наші війська посувають ся далше л'систою областю на полудне від Дністра. На схід від Чернівців німецькі й австро-угорські дивізії заняли Гарапче та західну часті Боян над Прутом.

Фронт армій Йосифа: Над румунською границею на південний схід від Чернівців боєві сутички. В долині Сучави по борбі виперли ми Росіян в зад в радовецьку долину. Ми заняли Вому над Молдавицею та переправились через Бистрицю між Льюнга і Броштені на схід. На Мгр. Кісвуду такж вчорашні румунські наступи лишились без успіху.

Група Макензена: Положення незмінене.

Перший генеральний квартир майстер Людендорф.

Зі зміною місяця просимо відновити передплату!

НОВИНКИ

— На віденському університеті. В літнім семестрі 1917 р. одержали на віденському університеті ступень доктора медицини слідуєчі Українці пп. Туна Теодозія, Гаврилюк, Гамерський Володимир. Крохмальний Тимко і Манецький Александер.

— Долинищина! Довірочні організаційні збори Долинищини з рефератом делегата У. П. Р. відбудуть ся в Долині дня 23. серпня, в четвер, в комнатах тов. „Бесіда“ І. п. точно о год. 3. по полудни. — Др. Пачовський.

— Відзначення та іменування Українців. Лещій Павло, поручник при 26. п. гавбці одержав золотий хрест заслуги з короною на стязці медалі хоробрости. — Баранчик Гриць, хорунжий 45 п. п. зівстав відзначений срібною медаллю хоробрости II. кл. в XI італ. офензиві. — Хорунжими іменовані отці Українці: Білий Дмитро і Кривий Николай 15. п. п. Головацький Волод. і Корнило Рибак 24. п. п. Бендак Николай 41. п. п. Др. Волод. Герета і Гагон Езгея 55. п. п. Салаш Іван 22. п. стр. Др. Мйрон Кюдрат, Петерський Петро і Сокил Іван 36. п. стр. Посмітх Ілько і Федорук Данило 35. ком. заг. ополчення.

— Діти урядників „Дністра“ і проф. др. Студинський у Львові зробили в половині цвіття с. р. своїми жертвами щасливий початок „Фондови ім. Матрополита А. Шептицького для укр. сиріт“, а жертва апостольського адміністратора Босни, о. міграти Ол. Базюка і його вірних в сумі 2.056 к. 50 с., яка відлинула 31. липня, заоруглила першу чверть мільона корон. Другу чверть мільона зачав отаман У. С. С., меценас др. М. Волошин, ширий прихильник акції ратования укр. сиріт, жертвою 100 к.; дай Боже, щоб в щасливу годину і щоби на другу четвертину мільона, не треба було довго ждати! — За секцію „Живого пам'ятника“: о. В. Ліщиняк.

— Призначені І. М. Стешенка. Директора київської гімназії голову допомогти збігцям І. М. Стешенка назначено до управи київського шкільного округу для виконування обов'язків окружного інспектора.

— Не буде вкорочення ферій. Деякі віденські часописи, а за ними і польські львівські довели були, що правительтво задумує вкоротити головні літні ферії і зарядити науку від половини серпня. Урядово повідомляють, що те донесення є цілковито безпідставне.

— Мука з каштанів. Тридцять років наука нас звертати бачишчу увагу на різні рости і деревні овочі, доси постійно легковажені або уважані за безвартісні. Дперва, коли показала ся недостача муки, почато старанні досліди над різними ростинами, їх корінем і листями та овочами, чи і о скільки могли би надаватися до заступлення того коначного артикулу живности. Проба виказала, що в значній часті надають ся до сєї ціли звичайні каштани, котрі однак треба передше позбавити природної в них гіркости і товщу. В дальшій поступованю, по змеленю, дістають ся з них муку зовсім добру в смаку і поживну.

— Робітники й культура. Перед великими зборами заводських робітників в Петрограді Муначарський зробив доклад про завдання соціалістичного театру. Докладчик зазначає, що численність зборів показує, що петроградський пролетаріат в сучасну історичну, політичну хвилю зберігає бажання до культурного розвитку та прагне просвітної роботи.

Докладчик каже, що теперішній театр не може задовольнити виспті потреби духа. Буржуазні класи, котрі дають напрямок сучасному театрові, занепадають, йдуть до загину, а через те й не можуть дати чогось дійсно цінного. Святі ідеали буржуазії, її свободобольні поривання давно зівяли. Прийде час, містечтво належить пролетаріатові, він дасть нове життя й театрові. Вистави нового театру відзначатимуть ся величчю: сам народ буде безпосередно брати участь в театральній грі. (Нова Рада).

— Всеукраїнський Земський з'їзд. „Робітнича газета“ доносить, що київська земська управа завізвала земства української землі до всеукраїнського з'їзду. Коли йде відбудова України, земства не можуть лишити ся остороні, а повинні взяти найважливішу участь у сій роботі. Вони не можуть йти окремо від народу, нехтуючи його вимоги, а повинні піти назустріч,

приєднати ся до нього і взяти на себе роль провідника вимог селянства й життя. Програму з'їзду найкраще виробити київській Губерніальній Земській Управі разом з культурними товариствами, як „Тво Шкільної Освіти“, „Праця“, „Український Агроном“, та з іншими політичними організаціями. Об'єднані у Всеукраїнську Земську Спільку земства можуть взяти ся за творення широкої національно-територіальної автономії України.

— Українознавство на київському університеті. Попечитель київського шкільного округу М. Василенко звернувся до ректора університету св. Володимира з просьбою передати на обмірковане і резолюцію факультетів питання про заведення в університеті окремих кафедр української мови, української літератури, історії України й історії західно-руського права. Ректор відповів, що обміркувати се питання, як у факультеті, так і в раді з огляду на ферії і виїзд багатьох професорів з Києва можна тільки на початку шкільного року. Крім того, ректор повідомив попечителя, що історично-філологічний факультет уже поробив заходи в справі заведення українських дисциплін і в огляд навчання ває відповідні курси.

— „Просвіта“. В с. Берестовці Борзенського повіту на Чернігівщині закладено товариство „Просвіта“. Священик пан-отець Іван Євфимовський розяснив селянам: що то за товариство „Просвіта“, для чого воно й яка користь від нього нам Українцям. Громада до сього діла поставила ся дуже прихильно: подарували 19 колод дерева, робітники свої послуги пропонували, баби, дівчата, діти — всі жертвували на „Просвіту“. Дарували по 10, по 25 карбованців. Не дивно-ж, що зараз зібрали на „Просвіту“ 419 карбованців 80 копійок. Крім того д. М. Мороз Коваленкова подарувала під „Просвіту“ 300 квадратних сажених землі, а д. М. Булка 300 карбованців. Багато також подарува П. Мазур, сам пан-отець Євфимовський віддав увесь тижневий свій заробіток — 9 рублів. Йому поки-що доручено передплатити „Нову Раду“ та купити книжок для „Просвіти“.

— В селі Миколаївці Славянськ-Сербського повіту на Катеринівщині закладено товариство „Просвіта“.

— В с. Пурдуровці на Поділлі закладено „Просвіту“. До „Просвіти“ надходять такі газети: „Народня Воля“ та „Вільна Україна“.

— В с. Павловці Уманського повіту на Київщині в Земській школі засновано товариство „Просвіта“. За два дні записало ся 70 членів, котрі внесли 30 карбованців грошей. На сї гроші виписано „Вільну Україну“, накуплено найпотрібніших книжок. До „Просвіти“ записались тільки молоді сили, котрі з великою охотою приступили до праці.

На першій збірці д. Кривенький розказав про значення й користь „Просвіти“ в вельмі дрі, котрі переживає Україна й уся Росія.

Запис членів з кожним днем збільшуєть ся. (Нова Рада).

— На національний фонд. В с. Луді Лубенського повіту на Полтавщині на національний фонд зібрано 106 карбованців.

— В с. Шелепухах Черкаського повіту на Київщині відбулась урочиста панахида по садах вбитих останніми часами. Сього дня якраз у Шелепухах був базар, на якому було дуже багато людей. Перед панахидою слухач Чернігівського Учительського Інституту д. Блер запропонував громадянам зробити збори на Український національний фонд. На се відгукнули ся всі селяни й (що дуже приємно) слухачі — поляки внесли гр. Браницької. Під час панахиди було зібрано 50 карбованців, які вже й одіслано в Центральну Українську Раду. (Н. Р.)

— Українські курси. В Козельці на Чернігівщині розпочались учительські українські курси. (Н. Р.)

— Лекції по українознавству. В Лубні на Полтавщині що дня від 7-ої години вечера у Братській школі йдуть лекції по українознавству. Читає лектор учительських курсів д. Левченко, Курси — безплатні. (Н. Р.)

— Автономія української церкви. Волинський єпархіальний з'їзд висловив ся за те, аби всі українські губернії склали особливу автономну митрополію. Крім того, з'їзд висловив ся за укріплення церковних шкіл.

— В с. Розбишівці Гадяцького повіту на Полтавщині закладено товариство „Просвіта“. У члени записало ся 100 душ. Головою ради обрано місцевого учителя.

„Просвіта“ організувала збір грошей на національний фонд, придбала українських книжок для бібліотеки, передплатила в читальню газети: „Нову Раду“, „Рідне Слово“ та інші. Просвітне товариство містить ся в земській школі, де що-неділі відбувають ся для народа читанки. (Н. Р.)

— Військові суди в Росії при роботі. Від тижня урядують в Петрограді знов військові суди. Вишукують по домах збігців з фронту й доразно карають їх смертю. Таким способом страчено вже велику кількість людей. Прилюдними оповістками вівзав Керенський населення до видавання властям зброї. Іншими словами, анархія в Росії в повному ході.

ОПОВІСТКИ

Второк, дня 7. серпня 1917.

Нині: 7. серпня гр.-кат. Усп. св. Анни, рим.-кат. Каетана п.

Завтра: 8. серпня гр.-кат. Ермолая, рим.-кат. Кириака

○ Загальні Збори. Осьим маємо честь повідомити П. Т. Основателів „Українського Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молодіжжю“ у Львові, що перші загальні збори сего Товариства відбудуться по думці §§ 13, 14 і 44 ще-йно тепер затвердженого статуту в середу, 15. серпня с. р. о год. 4 по пол. в комнатах Тов. „Дністер“ з отсим порядком на-рад: 1) отворення зборів, 2) пояснене статуту, 3) вибір Президента і 11 членів Головної Ради, 4) вибір 3 членів ревізійної Комісії, 5) внески Львів, дня 6. серпня 1917.

За „Український епарх. Комітет опіки над воєнними сиротами“ у Львові.

В. Нагірний о. В. Липняк
голова секретар.

○ Земельний Банк Гіпотечний, спілка акційна у Львові, повідомляє своїх Вп. вкладників, що з огляду на теперішній господарський застій буде від 1. серпня 1917 аж до відклику опротестовувати вклади біжучого рахунку по 3½%.

○ В справі обнови укр. гімназії в Рогатині просить Вп. Отців, учителів, начальників громад і всіх щирих прихильників нашого шкільництва в рогатинській і сумежних повітах подати відверотно число учеників (імя і прізвище), які наміряли би вписати ся до укр. гімназії в Рогатині, подаючи також до котрої класи. Спосібну дітвору належить підчас ферії конечно приготувати до вступного іспиту до гімназії і так само про се звістити. Всі письма просить ся слати на адресу: о. Павло Кудрик, парох в Рогатині.

Гімназійних учителів і учительських кандидатів, що хотіли би обняти посаду в рогатинській гімназії У. П. Т. просимо зголошувати ся прямо до Головної Управи Укр. педагогічного Товариства у Львові, вул. Мохнацького ч. 12. 1—3

○ З днів неволі Експ. Митр. А. Шептицького, на сю тему буде мати відчит о. ректор др. И. Волян в великій сали муз. товариства ім. М. Лисенка ві-второк дня 7. серпня с. р. о год. 6. вечером.

Ціни місць: Фотелі по 1 к. 98 с. Крісла по 1 к. Балькон І ряд. 1 к. II ряд 50 с. Дохід призначений на „Фонд сиріт ім. Митр. А. Шептицького“. Білети вчасніше продає „Народна Торговля“, а перед відчитом при касі.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 6. серпня 1917.

На східнім фронті:

Фронт баварського князя Лес-польда:

Група війск генерала полк. Бем Ермоля:

Здовж Збруча місцеві борби. Між Дністром і Прутом станули знов Росіяни до борби.

Фронт генерала полковника арх. Йосифа:

На південний схід від Чернівців ставить неприятель опір на румунській границі; наш наступ в ході, Стоїмо перед Серетом (місцевість) і по завзятих боях взяли Радівці. По (боях) бо-ках Молдави й на східнім березі Бистриці від-брано російським заднім сторожам много ста-новищ на узгір'ях.

Обновлені наступи Румунів коло Мгр. Ка-сіулуй і коло монастиря Лепса на півночі від долини Путни не поведи ся.

Фронт маршалка пільного Ма-кензена:

Між горами й Дунаєм віджила на деяких місцях боева діяльність.

Македонський фронт:
Положене незмінене.

На західнім фронті:

Фронт пільного маршалка ба-зарського наслідн. престолоа Руп-рехта:

У Флявдрії була огнева діяльність за дня незначна, вечером зросла вона на деяких від-тинках до великої нагальности. Сильні англій-ські наступи підприняті в нощі і нині рено на-наші становища між гостинцем Ypern — Meni-nes і Lys, відперто. В знанім нам дійковатім полі виконали наші відділи успішні підприня-тя. Приведено багато бранців; з декотрих із 25 бох розбитих перед нашим фронтом панцир-них автомобілів забрано багато скорострілів.

В інших арміях була обмежена діяльність боева; понад вечір зросла вона між каналом La Basse-Scarpe і при Chemin des Dames. Бор-би на передполях були для нас успішні.

У воздушній борбі зістрілав поручник Гон-терман 25. противника.

Перший генеральний квартир-майстер Людendorff.

Надіслане.

За сь рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведење

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймоване зубів без болю і пльомбоване.

Штучні зуби з кавчуку, золоті і платині.

Пацієнтів з провінції залагоджуєть ся в найкоротшім часі.

ОКУЛІСТ

Др. Генрик Атляс

секундар заг. шпиталю

ординує від 3—5 по пол. Кохановського 11 А

Всіх наук лікарських

Д-р Сильвестер Дрималик

ординуючий лікар „Народної лікарни“ і Захисту для во-єнних сиріт у Львові.

Мешкає при улиці Сикстуській ч. 50.

Хорих приймає щоденно від 10—12 перед пол. і від 3—5 по полудни.

Оголошення.

Опаски на пропуклини (бруз) черепа і па-хвини. Цінники даром. — М. Л. Полячек, Самб'р 25. 1—7 з

Отсим повідомляю, що моя теперішня ад-реса в: о. Іван Попель, gr. kath. Gei-stlicher in Kirchberg, a/d Wild N. Ö. 1—1 з

Пошукую інструктора — академіка на-цілий рік 1917/18 до двох ді-тей з I. кл. гімн. I до хлопця з IV. кл. норм. Услівя письменно до о. Ол. Гопського, гр. кат. пароха — Двірці п. Мости великі. 1—1 з

„КОЛЬОСЕУМ“

Перворядний театр різноманітностей
ул. Сонішна ч. 25.

Від 1. серпня с. р.

Гостинні виступи
будапештєнського „Орфеум“

Білети можна раніше дістати в тор-говлі С. Габрієля ул. Карла Людвика
число 3.

З Краєвого Союзу Ревізійного у Львові Всіх членів дирекції, Над-ірних Рад і Комісії контрольників а колиби їх на місци не було, то всіх членів наших союз-них стоваришень просимо безпроводочно подати відомости короткі а докладні про стан їх стова-ришень, про стан книг, документів, реальностей, інвентаря та про готівки з подачем хто спікує ся стоваришенням, під адресою: Союз ревізійний Львів, Домініканська 11 — Омелян Саввич.

Земельний

Банк Гіпотечний

Спілка акційна у Львові

Підвале ч. 7.

Акційний капітал К 1,364.000

Резерви 336.000

Власний маєток К 1,700.000

На основі Найвисшого уповажненя — міні-стерство внутрішніх справ в порозумінню з міні-стерствами скарбу і справедливости затвердило рескриптом з 25. мая 1917 поширене діяльности Банку.

На тій основі Земельний Банк Гіпотечний Удільє гіпотечні позички до сплати в дрібних ратах;

Удільє векселеві позички (есконт векслів) та по-зички на підклад цінних паперів;

Купує і продає всякі вартні папери, дає на них зачети і сталі кредити;

Приймає вклади і опротестовує їх від сліду-ючого будного дня по зложенню до дня виплати; влат можна довершувати без коштів в чеках, які Банк розсилає на бажане;

Мінєє заграничні гроші, банкноти і виплачує всякі купони;

Посередничить в купні і продажі, т. є. на за-мовлене купує і на припорученє продає комісово всякі ефекти, знаряди, машини, товари та земельні посілости;

Основує і заводить хліборобські, промислові і інші підприємства (також спілкові);

Приймає в переховок вартні папери і дорого-цінності та завідує ними;

Всякі банкові припорученя переводить під найкориснішими умовами.

„Дністер“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

Львів, ул. Руська ч. 20. (власний дім).

Телефон ч. 788. — Конто Почтової Шадниці ч. 25.261. — Жирове конто в Австро-Угорським Банку.

Приймає до обезпеченя від огню будинки, хатні і господарські, движимости, меблі, одєжу і білизну, збіже в снопах і в зерні, худобу і т. п.

Кожний Українець повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці, то добробут ці-лого народа.

Кожний Українець повинен асекуровати ся тільки в Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“.

Нема жадного иншого українського Товариства асекураційного від огню, тільки один

„Дністер“

„Дністер“ рахує найдешевші оплати за обезпе-чення селянських бидинків.

„Дністер“ звертає кождорічний чистий зиск сво-ім членам.

„Дністер“ опінує та виплачує шкоди по огні скоро і совісно, а на членів оцінкової комісії запрошує все двоє господарів.

„Дністер“ дає підмоги українським школам і бурсам — де виховують ся селянські діти. Люде асекуровані в „Дністрі“ можуть ді-стати позичку у всіх великих банках і в това-ристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кін-цем 1916 року 8,613,829 корон.

В „Дністрі“ можна обезпечати від краде-жи з вломом движимости всякого рода, а това-риства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою оплатою премії.

Адреса „ДНІСТРА“:

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“, у Львові,

Руська 20.

Адреса для телеграм: „ДНІСТЕР“ — Львів.

Канцелярії Товариства отворені щодня від 8—2 перед пол.

При залагоджуванню заступна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.